

CRTA:

РЕГУЛАТОРНО ТЕЛО ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ МЕДИЈЕ
ТРГ НИКОЛЕ ПАШИЋА 5
БЕОГРАД

Република Србија	
Регулаторно тело за електронске медије	
Београд	
Број:	1194/2024
Датум:	01. 07. 2024

На основу члана 38. став 1. Закона о електронским медијима, надлежном Регулаторном телу за електронске медије подносим

Пријаву

Против:

Пружалац медијске услуге: Предузеће за маркетинг, издавачку делатност, радио и телевизију HAPPY TV д.о.о., Београд

Назив медијске услуге (скраћено): Nacionalna Happy TV

Седиште и адреса: Александра Дубчека 14, Београд

Због:

- Повреде обавеза у односу на изборну кампању;
- Повреде забране говора мржње;
- Повреде достојанства и права на аутентичност лица на која се односи информација;
- Повреде прописа којима се обезбеђује право на истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање;
- Једностраног напада на медијске раднике у току изборне кампање.

Образложење:

Током изборне кампање за изборе расписане за 2. јун 2024 . године, у телевизијском програму који пружалац медијске услуге Предузеће за маркетинг, издавачку делатност, радио и телевизију HAPPY TV д.о.о., Београд емитује под скраћеним идентификационим знаком Nacionalna Happy TV, током емисије „Добро јутро Србија“ дана 29. маја 2024. године, од 08:05 до 08:40 часова, приказан је садржај у којем је изразито су негативној критици, омаловажавању и говору мржње изврнути представници новинари, активисти и опозиционих политичких субјеката.

У делу програма који је почео у 08:20, говорећи о Саву Манојловићу, носиоцу листе и кандидату на листи „И ја сам београд-Крени промени“, Хркаловић је изјавила да он „лаже чим зине“, да „носи на души“ људе који наводно нису могли да прођу блокаду Газеле како би им била указана лекарска помоћ. Затим је, желећи да додатно дискредитује учесника избора, указала на повезаност Манојловића са Бошком Обрадовићем, кандидатом на листи за одборнике у Скупштини града Чачка, којег је оптужила да није спречио проглашење независности Косова, да је Ђиласов плаћеник, и коначно изјавила:

„И треће, он је декларисани Љотићевац, велича Димитрија Љотића, који је одговоран за стрељање ђака у Крагујевцу, о чему ће вероватно бити писана резолуција о геноциду. Ту вам је све јасно с ким имате посла.“

Затим се вратила Саву Манојловићу: Е сад даље, што се тиче Савиних контаката и окружења, он је ту близак и са Биљаном Стојковић. Постоји њихова заједничка фотографија из провода, и тако даље, која се смејала мртвој деци на протестима, којој су Срби геноцидни“

Водитељ: Која је прала ноге испред Скупштине...

Хркаловић: Која је са наркоманом Микетићем прала ноге испред Скупштине, на тим истим протестима. Која руши Српску православну цркву. Па онда исто близак са Кораксом, који хоће

Francuska 6, PAK 101434, 11108 Beograd ● +381 11 24 000 62 ● office@crta.rs

PIB: 102211181 ● Matični broj: 17414054

CRTA:

људске жртве, Теодоровеићем коме је Сребреница геноцид, са Макром Видојковићем који псује људе, и вређа и прети мајци председника Вучића, прети српским мајкама и вређа српски народ у целости. То су његови пријатељи, разумете. А пријатељи су му и самопроглашени масерати бискуп Григорије, који за своје бизнисе са винима улаже и залаже црквену имовину. Значи, црквену имовину, а пребогат један бискуп који руши СПЦ изнутра, држи помен усташама, који јавно изјављује да му је Сребреница геноцид. Они су заједно на сликама, друже се, је л'. И који је утицао, заједно са Савом, један од оних који су утицали на Спајића из Црне Горе да подржи ову срамну резолуцију о геноциду. Тај исти Спајић, хајде сад да се осврнемо и на њега кратко, човек, који не само што је имао наше држављанство, који је имао наше пребивалиште овде, који је куповао и продавао станове, који још увек, неки кажу, има стан од 88 квадрата у Београду на води. Него, ја ћу само рећи ову реченицу, ја да моје дете живи у некој земљи, и да сутра прогласим ту земљу геноцидном, ја то никад не бих урадила, јер имам част, образ, разумете? Имам кодекс. Неки други људи очигледно то не виде тако. А и да мислим да је та земља геноцидна, ја не бих дозволила да моје дете ту живи, је л' тако? Логично? Идемо даље. Саву и Григорија подржава Аида Ћоровић, јавно подржава Григорија, самим тим и Саву, која је мрзитељка Срба, мрзитељка председника Вучића, баш зато што се бори за интересе Србије, која је рекла ко се огрне Српском заставом, признаје да је геноцидан. Ја мислим да су сви они добили нервни слом од броја српских застава којима се сви огрнули. Мимо тога, имамо још Саву са Прогласом, где је учествовао на њиховој трибини у Крагујевцу, којима трибине организује Софија Тодоровић, која промовише капом на којој пише „Косова“ лажну државу. Разумете? Имамо сад најновије. Увезали су се Бирам борбу, који тражили санкције за Србију у Стразбуру.

Сматрам да је, приказујући спорни садржај, пружалац медијске услуге прекршио низ одредаба Закона о електронским медијима ближе уређеним Правилником о заштити људских права у области пружања медијских услуга и Правилником о начину извршавања обавеза пружалаца медијске услуге током изборне кампање. Посебно напомињем да се водитељ програма ни у једном моменту није дистанцирао од изречених навода, већ да је повремено и сам подстицао гошћу да настави да излаже на исти начин.

1) Повреда забране говора мржње

Одредбом члана 71. Закона о електронским медијима забрањено је приказивање говора мржње, док је чланом 27. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга прописано да пружалац медијске услуге не сме објавити програмски садржај који садржи информације којима се подстиче, на отворен или прикривен начин, дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њихових стварних или претпостављених личних својстава (између осталог, националне припадности, језика, верских и политичких убеђења, чланства у политичким организацијама) (став 1.) као и да пружалац медијске услуге не сме објавити садржаје којим се дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица из става 1. овог члана величају, оправдавају или им се умањује значај (став 2.).

Означавајући лица на која се односи информација „љотићевцем“ (Обрадовић), „мрзитељком Срба“ (Ћоровић), оним који „прети српским мајкама и вређа српски народ у целости“ (Видојковић) које особине приписује и Саву Манојловићу тако што их повезује на мање или више објашњиве начине („Саву и Григорија подржава Аида Ћоровић, јавно подржава Григорија, самим тим и Саву, која је мрзитељка Срба, мрзитељка председника Вучића“), пружалац медијске услуге подстиче дискриминацију, мржњу па чак и насиље против тих лица због њихових политичких убеђења, чиме повређује забрану говора мржње прописану чланом 71. Закона о електронским медијима и чланом 27. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга. Такође, садржај је приказан на начин на који се умањује значај злочина геноцида учињеног у Сребреници, чиме је пружалац медијске услуге прекршио и став 2. члана 27. истог Правилника.

CRTA:

2) Повреда права на достојанство личности и права на аутентичност

Чланом 70. став 1. Закона о електронским медијима, ближе уређено чланом 26. став 1. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга, предвиђено је да је пружалац медијске услуге дужан да поштује достојанство личности (част, углед или пијетет). Хркаловић је лица о којима је говорила називала „лажовима“ „наркоманима“, особама које желе „људске жртве“ и сл.

Истом одредбом Правилника предвиђена је и обавеза поштовања права на аутентичност лица на које се односи информација коју објављује. Чињеница да лица о којима је извештавано изјашњавају о томе да је у Сребреници учињен геноцид, како је потврђено и пресудама Међународног суда правде и Међународног кривичног суда за бившу Југославију, али и други њихови ставови са којима се Хркаловић не слаже, стављени су у контекст који наводи на закључак да су ове личности особе које мрзе сопствену државу и сопствени народ.

Лица о којима је извештавано стављена су у негативну, чак инкриминишућу конотацију, као особе које мрзе Србију и српски народ, које мрзе председника Вучића, које желе људске жртве, вређају српски народ у целости, руше СПЦ изнутра, а све то само због тога што су износили своје политичке ставове који се не поклапају са наративом који месецима уназад гради пружалац медијске услуге. Придодавањем лицима особина које не произлазе из њихових изјава и поступака, пружалац медијске услуге поступао је противно својој дужности поштовања права на аутентичност лица на које се односи информација коју објављује.

3) Повреда обавезе обезбеђивања слободног, истинитог, објективног, потпуног и благовременог информисања и обавезе обезбеђивања разноврсности информативног садржаја

Одредбама члана 61. став 1. Закона о електронским медијима прописано је да је пружалац медијске услуге, у односу на свој програмски садржај, у складу са својом програмском концепцијом, дужан да, између осталог, обезбеди слободно, истинито, објективно, потпуно и благовремено информисање (тачка 1) као и да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и критичког мишљења, као и у оквиру врсте и карактера програма (тачка 4).

Одредбама члана 5. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга предвиђено је да је пружалац медијске услуге дужан да обезбеди истинитост и потпуност информација, односно веродостојност и потпуност идеја и мишљења које објављује, а посебно у вестима и програмима актуелности (став 1.); да је дужан да информисе кориснике медијских услуга на основу чињеница добијених из већег броја различитих извора, односно да у оквиру свог информативног програма обезбеди разноликост гледишта, мишљења и питања о којима се јавно расправља (став 2.) Пужалац медијске услуге је дужан да, са пажњом примереном околностима и у складу са правилима новинарске струке, пре објављивања одређене информације која садржи податке о личности, догађају или појави провери њено порекло, истинитост и потпуност (став 3.)

Чланом 7. Правилника уређена је објективност информисања, па се предвиђа да је Приликом информисања јавности пружалац медијске услуге дужан да обезбеди објективност у свом информисању која је примерена природи информације, области друштвеног живота на који се она односи и природи програмског садржаја у којој се информација објављује (став 1.); предвиђено је да пружалац медијске услуге може у складу са својим уређивачким концептом коментарисати објављену информацију, идеју или мишљење (став 2.), те је одређено да је пружалац медијске услуге је дужан да чињенично извештавање јасно одвоји од мишљења или коментара, да се стара да лично уверење уредника или новинара не утиче дискриминаторски на избор теме и начин њеног представљања, да не објављује коментаре увредљиве природе, као и да се суздржи од манипулисања изјавама, саопштењима, фотографијама и другим садржајима у циљу измене њиховог основног смисла (став 3.)

CRTA:

Такође, чланом 8. став 1. Правилника о заштити људских права предвиђено је да ако се у програму објављује информација у вези са којом одређено лице има оправдан интерес да се изјасни, а нарочито ако се износе наводи о нестручности, неморалном или незаконитом поступању или је реч о расправи која укључује сукоб мишљења или ставова, пружалац медијске услуге је дужан да пружи могућност том лицу да одговори на објављену информацију, односно да учествује у расправи на равноправан начин.

Сматрамо да је приказивањем спорног садржаја пружалац медијске услуге неистинито, необјективно и непотпуно информисао грађане, супротно одредбама Закона о електронским медијима и Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга, стварајући потпуно погрешну и нетачну слику о наведеним лицима чије су изјаве приказане, или су представници или кандидати опозиционих политичких странака на изборима који су одржани 2. јуна.

Пружалац медијске услуге је најпре непотпуно и ван контекста емисија из којих је емитовао делове изјава, приказао активисте, новинаре, представнике, лидере и кандидате опозиционих политичких странака, а самим тим и опозиционе политичке странке као неког ко ради супротно интересима Србије. Њихови појединачни ставови о геноциду у Сребреници и другим темама су извучени из контекста, пренети необјективно и непотпуно, чиме је покушано да се створи њихови ставови у вези са одређеним питањима ставе у контекст који би код гледалаца створио одређени негативан утисак. Начин на који је прилог начињен и приказан даје у потпуности негативан тон и специфичан контекст према лицима чији се делови изјава преносе, а који може да пружи гледаоцима погрешан увид и да створи могућу мету увреда и напада, што може да утиче и на угрожавање њихове безбедности.

Пружалац медијске услуге такође није под једнаким техничким и програмским условима лицима која су била извргнута негативној кампањи омогућио да се у складу са Законом и Правилником изјасне о таквим наводима, пруже информације и равноправно учествују у расправи, па је на тај начин створио субјективну, непроверену и неистиниту слику гледаоцима о представницима опозиционих политичких странака и учесницима на предстојећим изборима.

Захтеви плурализма, односно разноврсности садржаја постављени чланом 61. став 1. тачка 4) ЗЕМ и чл. 4. и 5. Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга налажу пружаоцу медијске услуге управо да приликом обраде тема око којих постоје различити ставови, уважи и омогући комуницирање тих ставова, а све циљу остваривања права на слободно изражавање и подстицаја слободног формирања политичког и критичког мишљења. Пружалац медијске услуге у потпуности је занемарио своју обавезу обезбеђивања плурализма политичких идеја.

4) Повреда обавеза у односу на изборну кампању

Одредбама члана 62. Закона о електронским медијима прописано је да је пружалац медијске услуге дужан да: у току изборне кампање регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације у предизборном програму (став 1. тачка 3); да јасно обележи предизборни програм (став 2.), те да је забрањено је прикривено објављивати предизборни програм у виду информативног, забавног или друге врсте програма (став 3.)

Одредбама члана 5. Правилника о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга током изборне кампање, предвиђено је да је пружалац медијске услуге је дужан да приликом информисања о предизборним активностима регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације (став 1.) те да се информисање из става 1. овог члана се односи на целокупан информативни програм, укључујући вести, дневник, редовне и специјалне информативне емисије и сл. и мора бити истинито, објективно, потпуно и благовремено и пружалац медијске услуге је дужан да обезбеди разноврсност садржаја у погледу могућности слободног изражавања, политичког и

CRTA:

критичког мишљења, те се на њега примењују одредба члана 61. став 1. тач. 1) и 4) Закона о електронским медијима и одредбе подзаконског акта Регулатора којим се ближе уређује испуњавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са поштовањем права на истинито, потпуно, благовремено и разноврсно информисање.

У конкретном случају, ПМУ је извештавао о учесницима избора, кандидату на проглашеној изборној листи „И ја сам Београд – Крени промени“ и носиоцу те листе као и о кандидату на листи за избор одборника у Скупштини града Чачка. Сматрам да је на описани начин ПМУ изразито негативно извештавао о кандидатима са опозиционих изборних листа, при чему им није пружио могућност да се изјасне о таквим наводима, да приликом извештавања о предметним лицима и догађајима није применио одредбе члана 61. став 1. тач. 1) и 4) Закона о електронским медијима и одредбе подзаконског акта Регулатора којим се ближе уређује испуњавање обавеза пружалаца медијских услуга у вези са поштовањем права на истинито, потпуно, благовремено и разноврсно информисање, те да је на тај начин дискриминисао кандидате са поменутих изборних листа.

Овом пријавом Регулатору указујем на повреду одредаба чл. 61, 62, 70. и 71. Закона о електронским медијима и одговарајућих одредаба Правилника о заштити људских права у области пружања медијских услуга и Правилника о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга током изборне кампање.

Истовремено, предлажем да Регулатор утврди да ли је наведени пружалац медијске услуге истовремено повредио и друге обавезе прописане Законом о електронским медијима, Правилником о начину извршавања обавеза пружалаца медијских услуга током изборне кампање те Правилником о заштити људских права у области пружања медијских услуга а нарочито у односу на забрану вођења поновљених једностранних напада без навођења нових релевантних чињеница и околности.

Из наведених разлога, предлажем да Регулаторно тело за електронске медије изврши увид у програмски садржај приказан на Nacionalna Happy TV 29. маја 2024. године у емисији „Добро јутро Србија“ од 08:05 до 08:40 часова, те да против Предузећа за маркетинг, издавачку делатност, радио и телевизију HAPPY TV д.о.о., Београд покрене испитни поступак и изрекне меру заштите у складу са Законом о електронским медијима, нарочито водећи рачуна о намери пружаоца медијске услуге да изврши повреду обавеза у вези са изборном кампањом, те на учесталост учињених повреда као и да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка надлежном прекршајном суду, те да подносиоца пријаве и јавност обавести о предузетим радњама и исходу поступка.

Достављањем ове пријаве, Регулатор је обавештен о чињеницама и околностима које указују на повреду закона и других прописа који уређују поступање пружалаца медијских услуга у вези са изборном кампањом, у складу са чланом 36. ст. 1. и 2. Закона о електронским медијима.

У Београду,
Дана 28. 6. 2024. године

Подносилац пријаве

Владана Јараковић

Адреса: Француска 6,

11108 Београд,

Телефон: 011/2400062

vladana.jarakovic@crt.rs

